

LIETUVOS RESPUBLIKOS VIDAUS REIKALŲ MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, Šventaragio g. 2, LT-01510 Vilnius
tel.: (8 5) 271 7154 / 271 7178, faks. (8 5) 271 8551 el. p. bendrasisd@vrm.lt
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188601464

Socialinės apsaugos ir darbo ministerijai

Nr.
Į 2019-03-29 Nr. SD-1634

DĖL SOCIALINĖS APSAUGOS IR DARBO MINISTERIJOS NUOSTATŲ PROJEKTO

Vidaus reikalų ministerija, pagal kompetenciją išnagrinėjusi Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimų „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2010 m. kovo 24 d. nutarimo Nr. 330 „Dėl ministrams pavedamų valdymo sričių“ pakeitimo“ ir „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1998 m. liepos 17 d. nutarimo Nr. 892 „Dėl Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos nuostatų patvirtinimo“ pakeitimo“ projektus, teikia dėl jų šias pastabas ir pasiūlymus:

Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2010 m. kovo 24 d. nutarimo Nr. 330 „Dėl ministrams pavedamų valdymo sričių“ pakeitimo“ projekto.

1. Minėtu nutarimo projektu keičiamo Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2010 m. kovo 24 d. nutarimo Nr. 330 „Dėl ministrams pavedamų valdymo sričių“ 1.6.14 ir 1.6.15 papunkčiuose siūloma pavesti socialinės apsaugos ir darbo ministrui dvi naujas valdymo sritis: *Lietuvos Europos Sąjungos ir tarptautiniai santykiai ministrui pavestose valdymo srityse; bendradarbiavimas su savivaldybėmis socialinės apsaugos ir darbo politikos įgyvendinimo srityje.*

Atkreipiamo dėmesį, kad nei *Lietuvos Europos Sąjungos ir tarptautiniai santykiai*, nei *bendradarbiavimas su savivaldybėmis* nelaikytinos savarankiškomis valdymo sritimis, o yra kitų socialinės apsaugos ir darbo ministrui pavestų valdymo sričių sudedamosios dalys, todėl siūlytume jas išbraukti iš šio nutarimo projekto.

Taip pat siūlytume iš Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1998 m. liepos 17 d. nutarimo Nr. 892 „Dėl Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos nuostatų patvirtinimo“ pakeitimo“ projektu nauja redakcija dėstomų Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos nuostatų (toliau – nuostatai) išbraukti 7.14 ir 7.15 papunkčiuose numatytus bei minėtas valdymo sritis atitinkančius Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos veiklos tikslus, o jiems pasiekti nuostatų 8.14 ir 8.15 papunkčiuose išvardytas funkcijas perkelti prie kitų Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos veiklos tikslų arba priskirti prie nuostatų 8.16 papunktyje numatytų bei Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos veiklos tikslams nepriskirtų funkcijų.

Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1998 m. liepos 17 d. nutarimo Nr. 892 „Dėl Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos nuostatų patvirtinimo“ pakeitimo“ projekto.

2. Nuostatų 1 punkte nurodyta, kad Socialinės apsaugos ir darbo ministerija *įstatymų nustatytais atvejais įgyvendina nustatyto laikotarpio valstybės politiką*. Nuostatų 7.8 papunktyje nurodytas vienas iš Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos veiklos tikslų yra formuoti socialinių paslaugų politiką, organizuoti, koordinuoti ir kontroliuoti jos įgyvendinimą, *įstatymų nustatytais atvejais nustatytu terminu ją įgyvendinti*. Minėtam tikslui pasiekti nuostatų 8.8.4 papunktyje numatyta su politikos įgyvendinimu susijusi funkcija – rengti ir *įgyvendinti valstybės socialinių paslaugų programas ir projektus*.

Atsižvelgdami į Viešojo sektoriaus įstaigų sistemos tobulinimo gairių, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2018 m. gegužės 16 d. nutarimu Nr. 495, 21 punktą, kuris reikalauja peržiūrėti ir atsisakyti ministerijų vykdomų, tačiau su politikos formavimu nesusijusių funkcijų ir perduoti jas tinkamiems subjektams, siūlytume įvertinti galimybę atsisakyti Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos vykdomų, su politikos įgyvendinimu susijusių funkcijų, inicijuojant įstatymų, kuriais jos yra pavestos Socialinės apsaugos ir darbo ministerijai, pakeitimą.

3. Nuostatų 8.9.5 papunktyje nurodyta, kad Socialinės apsaugos ir darbo ministerija organizuoja *šeimos politiką formuojančių* valstybės ir savivaldybių institucijų bendradarbiavimą ir jų veiklos koordinavimą šeimos politikos srityje.

Atsižvelgdami į tai, kad šeimos politiką formuoja tik viena institucija, t. y. Socialinės apsaugos ir darbo ministerija, siūlytume vietoje žodžio „formuojančių“ įrašyti žodį „įgyvendinančių“.

4. Nuostatų 8.9.8 papunktyje numatyta, kad Socialinės apsaugos ir darbo ministerija kartu su kitomis valstybės ir savivaldybių institucijomis bei įstaigomis *užtikrina* tinkamą vaiko teisių apsaugą pagal įstatymų reikalavimus.

Viešojo sektoriaus įstaigų sistemos tobulinimo gairių 12 punkte nustatytas siekis viešojo sektoriaus įstaigų kompetenciją (funkcijas) nustatančiuose teisės aktuose jų funkcijas dėstyti kaip *konkrečią priskirtą veiklą*.

Atsižvelgdami į tai, siūlytume nurodyti konkrečius, aiškų rezultatą turinčius veiksmus, kuriuos atlieka Socialinės apsaugos ir darbo ministerija, *užtikrindama* tinkamą vaiko teisių apsaugą pagal įstatymų reikalavimus.

Atitinkama pastaba taikytina ir nuostatų 8.11.3, 8.12.3, 8.14.7, 8.14.10, 8.16.8 papunkčiams.

5. Nuostatų 8.9.9 papunktyje nurodyta, kad Socialinės apsaugos ir darbo ministerija *analizuoja valstybės ir savivaldybių institucijų bei įstaigų pateiktą informaciją vaiko teisių apsaugos klausimais*, o nuostatų 8.9.10 papunktyje – kad *analizuoja ir vertina vaiko teisių apsaugos būklę Lietuvoje*, rengia vaiko gerovei užtikrinti skirtas programas ir jų įgyvendinimo priemones, finansuoja šių programų įgyvendinimą.

Manytume, kad *valstybės ir savivaldybių institucijų bei įstaigų pateiktos informacijos vaiko teisių apsaugos klausimais analizė* yra *vaiko teisių apsaugos būklės Lietuvoje analizės* sudedamoji dalis, todėl siūlytume nuostatų 8.9.9 papunkčio atsisakyti kaip perteklinio.

6. Nuostatų 8.9.11 papunktyje numatyta, kad Socialinės apsaugos ir darbo ministerija *teikia pasiūlymus* savivaldybių institucijoms *dėl vaiko teisių apsaugos užtikrinimo*, o nuostatų

8.9.12 papunktyje – kad *bendradarbiauja* su valstybės, savivaldybės ir kitomis institucijomis *dėl vaiko teisių apsaugos užtikrinimo*.

Manytume, kad pasiūlymų teikimas laikytinas viena iš bendradarbiavimo formų, todėl siūlytume nuostatų 8.9.11 papunkčio atsisakyti kaip perteklinio.

7. Nuostatų 8.10.2 papunktyje numatyta, kad Socialinės apsaugos ir darbo ministerija analizuoja ir *siūlo* jaunimo politikos įgyvendinimo priemones, koordinuoja Vyriausybės programoje numatytų priemonių įgyvendinimą jaunimo politikos srityje.

Siūlytume patikslinti minėtą punktą nurodant, *kam* Socialinės apsaugos ir darbo ministerija *siūlo* jaunimo politikos įgyvendinimo priemones.

8. Nuostatų 8.10.4 papunktyje nurodyta, kad Socialinės apsaugos ir darbo ministerija *skatina ir remia* jaunimo ir su jaunimu dirbančių organizacijų veiklą.

Vadovaudamiesi Viešojo sektoriaus įstaigų sistemos tobulinimo gairių 12 punktu, siūlytume nurodyti konkrečius veiksmus, kuriuos atlieka Socialinės apsaugos ir darbo ministerija, *skatindama ir remdama* jaunimo ir su jaunimu dirbančių organizacijų veiklą (finansuoja ir pan.).

9. Nuostatų 8.11.2 papunktyje numatyta, kad Socialinės apsaugos ir darbo ministerija *koordinuoja* neįgalumo, darbingumo lygio, specialiųjų poreikių ir jų lygio neįgaliesiems nustatymo sistemos kūrimą, rengia su tuo susijusius teisės aktų projektus, *koordinuoja* negalios nustatymo sistemos įgyvendinimą.

Atsižvelgdami į tai, kad koordinavimas siejamas su skirtingų subjektų veiksmų derinimu, siūlytume įvertinti galimybę vietoje žodžių „koordinuoja“ įrašyti žodį „organizuoja“.

10. Atkreipiame dėmesį, kad 8.1.6 papunktyje su Lietuvos Respublikos trišalės tarybos darbo organizavimu susijusios Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos funkcijos išdėstytos daug daugiau nei 8.11.7 papunktyje numatytos su Neįgalųjų reikalų tarybos veiklos koordinavimu susijusios funkcijos. Siūlytume suvienodinti.

11. Nuostatų 8.11.17 papunktyje nurodyta, kad Socialinės apsaugos ir darbo ministerija analizuoja *kai kurių* gyventojų grupių diskriminacijos darbo rinkoje ir socialinės apsaugos srityje paplitimą, jo priežastis ir pasekmes, numato priemones diskriminacijai panaikinti.

Siekdami teisinio aiškumo, siūlytume patikslinti, apie kokias gyventojų grupes kalbama minėtame punkte.

12. Nuostatų 8.15.4 papunktyje numatyta, kad Socialinės apsaugos ir darbo ministerija atlieka *kitas šiuose nuostatuose nurodytas* su savivaldybėmis susijusias funkcijas.

Siūlytume išbraukti šį punktą kaip perteklinį.

13. Nuostatų 9.1 papunktyje kaip viena iš Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos teisių yra nurodyta *teisė gauti* iš valstybės institucijų ir įstaigų, mokslo ir studijų institucijų pagal kompetenciją teikiamas *išvadas dėl ministerijos rengiamų įstatymų ir kitų teisės aktų projektų*.

Atkreipiame dėmesį, kad išvadų gavimas nelaikytinas ministerijos teise, todėl siūlome nuostatų 9.1 punktą išbraukti.

14. Nuostatų 9.2 papunktyje numatyta Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos teisė *pasitelkti* ministeriją ir Vyriausybės įstaigų, taip pat kitų įstaigų ir organizacijų atstovų ir specialistų, susitarus su jų vadovais, ministerijos sprendžiamoms problemoms nagrinėti, sudaryti komisijas (darbo grupes) įstatymų ir Vyriausybės nutarimų projektams rengti.

Pažymėtina, kad nei Viešojo administravimo įstatymo penktasis skirsnis, reglamentuojantis tarnybinės pagalbos teikimo sąlygas, nei Valstybės tarnybos įstatymas ar kiti įstatymai *nenumato* kitų valstybės institucijų atstovų ar juo labiau nepavaldžių asmenų

(nevyriausybinių organizacijų, mokslo ir studijų institucijų) atstovų *pasitelkimo galimybės*, išskyrus tam tikrus įstatymuose nustatytus atvejus (pvz., pagal Policijos įstatymą policija gali prašyti pasitelkti kitų vidaus tarnybos sistemos statutinių įstaigų pareigūnus padėti vykdyti policijai priskirtas funkcijas; Viešojo saugumo tarnybos įstatymas numato galimybę kitoms vidaus tarnybos sistemos statutinėms įstaigoms pasitelkti Viešojo saugumo tarnybos prie Vidaus reikalų ministerijos pareigūnus).

Atsižvelgdami į tai, vietoje žodžio „pasitelkti“ siūlytume įrašyti žodį „kviestis“ arba „pasikviesti“.

15. Nuostatų 9.4 papunktyje numatyta Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos teisė nustatyti įstaigoms prie ministerijos veiklos tikslus ir uždavinius, kontroliuoti jų įgyvendinimą, pagal kompetenciją tikrinti šių įstaigų veiklą, vertinti veiklos ataskaitas, prireikus teikti joms metodinius nurodymus.

Manytume, kad nėra poreikio nuostatuose įtvirtinti šią teisę, nes ji išplaukia iš Vyriausybės įstatyme numatyto teisinio reguliavimo ir yra būdinga visoms ministerijoms: 26 straipsnyje nustatyta, kad ministras tvirtina įstaigų prie ministerijos metinius veiklos planus; koordinuoja ir kontroliuoja įstaigų prie ministerijos veiklą, jei šių funkcijų nepaveda viceministras ir ministerijos kancleriui ir jei įstatymai nenustato kitaip; priima į pareigas ir atleidžia iš jų įstaigų prie ministerijos vadovus.

Vidaus reikalų viceministras

Darius Urbonas

A. Vitkauskienė, tel. 271 8747, el. p. alvija.vitkauskiene@vrm.lt